

BUDA-PESTA

27 April. st. v.
9 Maiu st. n.

Va esi duminec'a.

Redact.: strad'a Havas nr.1.

Nr. 17.

Anulu XI.

1875.

Pretulu pe unu anu 10 fl.
Pentru Roman'i a 2 galbeni.

Legend'a Ronduniceii.

— Dedicata dómnei Nica Gradisteanu. —

I.

Candu se nascu pe lume voiós'a Rondunica
Ea nu aveá fapтура si-aripi de paserica,
Fiindu alu cununéii rodu dulce, desmerdatu,
Copila dragalasia de mare imperatu.
Dar fostu-a o minune frumósá, zimbitóre,
Sosita printre ómeni cá zimbetulu de sóre;
O giugasia comóra formata din seninu,
Din radie, din parfumuri, din albulu unuí crinu.
Si maica-sa doiósá, privindu-o, se temea
Sè nu dispara 'n aeru sub forma de o stea.
O dina coborita din zodi'a cerésca,
Vení sè o desmerde, s'ó legene, s'ó crésca,
Sè-i deie farmecu dulce, podóbe, scumpe daruri,
S'ó apere 'n viétia de-a dileloru amaruri.

Ea-i puse-o scaldatóre cu apa nenceputa,
De plóia neatinsa, de sóre nevediuata,
Si 'n ap'a incaldita cu lemnu mirositoru
O trestie, unu faguru si-o fióre de bujoru,
Menindu prin siópte blande copil'a sè devia
Naltutia, mladiósá cá trestia verdia,
La graiu cá miera dulce, la chipu farmecatória
Si cá bujorulu mandru de ochi atragatória.

Apoi din'a-i aduse o dalba de rochitia
Din radie víi tiesuta, cu stele prin altitia,

Si-i dise: „De ti-e gandulu sè ai parte de bine,
Rochiti'a nici odata sè n'ó scoti de pe tine,
Si câtu vei fi alu lumii frumosu, iubitu odoru,
Sè fugi in lumea 'ntréga de-alu lumii sburatoru.

Cà-ci elu tientesce ochii si dorurile sale
Pe ori care fiintia cu forme virginale,
Pe dalbele copile, a dragostei comori,
Ce-su fete jumetate, si jumetate flori,
Pe dinele nascute in atmosfera calda,
Ce sub vapai'a lunei in lacuri linu se scalda,
Si chiar pe lun'a plina de o lumina móle
Ce-atinge érb'a verde cu albele ei póle.“

II.

Copil'a descantata de din'a ei cea buna
Cresceá intr'o dí numai câtu alt'a intr'o luna,
Si-a sale bratisióre, si-a sale mici picióre
Aveau fiindu in léganu, miscári de aripióre.
Ér candu esi din cuibulu in care in florise,
Cá ros'a dintr'unu muguru cu frundiele deschise,
Candu umbr'a sa vóia, plutindu sub ceriu seninu
Potea sè se mesore pe umbr'a unuí crinu.

Multu i placea copilei s'alunge rondunele,
Ce lunecau prin aeru si o chiamau la ele,
S'alerge pe sub bolt'a betraniloru arini,

Cercandu sè prindia 'n érba a radielorù lumini,
Sè fuga ratecita de-alungu pe 'nalte maluri,
Atrasa 'n cursulu apeì de sioptitòrie valuri,
Si 'n cale-i sè se oprésca uimita, incantata,
De dulcea armoni'a naturei desceptata.
Atunci pe nesimtite unu glasu de sburatoru
I totu furá audiulu sioptindu-i plinu de doru :
„Atátu esti de frumósa la chipu si la fapura,
Cà noptii dai lumina si iernei dai caldura,
Si orbiloru din umbra dai ochi sè te admire,
Si mutiloru graiu dulce sè spue-a loru simtíre !
Ah ! perulu teu lungu, negru cá arip'a corbia,
Cu-a lui intunecime ar face nopti o mía ;
Si chipulu teu ce fura chiar ochii de copile,
Din alb'a lui splendóre ar face míi de díle !
Ah ! budiele-ti rotunde, cu visu inveselite,
Se paru dóue ciresie in sóre pârguite,
Si midilocu-ti de-albina sub velulu teu de auru !
Ér ochii tei, lucéferi cu tainice luciri,
Resfrangu tóta vapai'a ceresciloru iubiri
Ce ai aprinsu in animi, candu te-ai ivitu pe lume,
Tu dina fara sémenu, minune fara nume !“

Copil'a cu uimire lu-ascult'a dímbindu . . .
Apoi, cautandu in urma-i se departà fugindu ;
Lilia sburatória de fluturi alungata,
Care-i formau pe frunte o salba 'naripata !

III. Central Unive

Viséza lun'a in ceriuri ! sub visulu celu de luna,
Flori, ape, cuiburi, inimi viséza impreuna ! . . .
Nici o miscare 'n frundie si nici o adiere
Nu turbura in trécatu a noptii dulci mistere.
Albin'a dórme-ascuusa in maculu adormitu,
Batlanulu printre nuferi stà 'n laba neclintitu.
Si radi'a argintia din stele deslipita
Cadiendu, sagéta lunga, prin umbr'a adormita,
Se duce de aprinde vapái tremuratóre
In albele siraguri de róua lucitóre.
Dar cine-acum cá dins'a in lumea noptii sbóra ?
Ce umbra cu sféla prin arbori se strecóra
Si merge dreptu la malulu periului de vale ? . . .
Oprindu-se 'n grigita adesu in a sa cale
Ea vine langa apa, cu dragu la ea privesce
Si singura 'n recóre de baia se gatesce.

O ! dalba feerica ! divina incantare !
Rochiti'a de pe umeri aluneca, dispare.
Si lumei se aréta minunea cea mai rara,
Albínu cá faptulu dílei in dí de primavéra !

Toti ochii de luceferi, de paseri si de flori,
Loviti cá de lumin'a rozatica din diori,
S'aprindu de o schinteie ce 'n inima petrunde
Dar jun'a 'mperatésa in apa se ascunde !

Ferice, desmerdata de und'a recorósa,
Ea 'nóta cu o miscare aléne, voluptósa,
Lasandu cá sè albésca prin valulu de cristalu
Frumós'a rotundíme a sinu-i virginalu ;
Si érb'a de pe maluri se pléca s'o privésca,
Si tresti'a se 'ndóie, voindu cá s'o oprésca,
Si ap'a 'n valurele de auru se 'ncretiesce,
Si nuferii se misca, batlanulu se trediesce,
Padurea canta imnuri, si lun'a amorósa
Revérsa pe copila o mantia-argintósa !

Acum pe langa trestii ea luneca usioru,
Si vrendu la malu sè ésa, cuprinsa de-unu floru,
Pe sinulu ei udu inca ea perulu si-aduna,
Se oglindesce 'n apa, se oglindesce 'n luna.
Si umbr'a-i diafana cu formele-i rotunde
In lina inganare se clatina pe unde.

IV.

Cocosiu 'n departare intóna o fanfara ! . . .
Copil'a cu grabire din valuri ese-afara,
Ah ! unde-i e rochiti'a ? si unde-alu ei norocu ? . . .
Ea vede sburatoriulu cu ochii mari de focu,
Ce vine si-o cuprinde cu bratiele 'ntr'o elipa ;
Dar grabnicu se aude unu frématu de aripa
Si dalb'a 'mperatésa, din bratie-i disparendu,
Se schimba 'n Rondunica si fuge 'n ceriu sburandu !
Atunci si-a ei rochitia, naltiandu-se pe ventu,
Topitu-s'a in plóia de radie pe pamentu,
Si pana 'n faptulu dílei crescutu-áu flori din ele,
Odóre-a primaverei : Rochiti de rondunele !

1875.

V. Alesandri.

Unu tigrù bengalicu.

— Comedia in unu actu dupa Randolf. —

(Fine.)

Aurelia. (Singura.) Cà bine mai e, cà s'a dusu !

Cretiulescu. (Vediendu cà Forf. nu e aci, vine iute prin usi'a ce conduce afara.) Mi-am uitatu bastonulu !

Aurelia. (Spariata.) Hah ! nefericitule ! Acuma esti fiulu mortii !

Cretiulescu. (Spariatu.) Perirea ta din tine Israele ! (Voiesce sè fuga.)

Aurelia. E tardiu ! Baga-te iute in odai'a ast'a, déca voiesci sè mergi in pace la veduv'a Dtale ! (Lu-impinge in odai'a lui Forf.)

Forfecariu. (Ese din odai'a Aureliei.) Nu se afla in odai'a sociiei mele ! (Merge in odai'a

sa cu pistólele in mana si cu bastónéle sub suóra.)

Aurelia. (Lu-retiene.) Asculta-me!

Forfecariu. La draci! nu me impededá in planulu resbunàrii mele!

Aurelia. Vai de mine!

Forfecariu. Locu! socía infidela! (Merge in odai'a sa.)

Aurelia. E lipsitu!

Cretiulescu. (Ese incetu din odai'a lui Forf. fara pelería si cu ciobótele in mani.) Tigrulu a turbatu!

Aurelia. In numele iadului! fugi si nu me nefericí!

Cretiulescu. Unde naibei sè fugu?

Forfecariu. (Scóte unu típetu in odai'a sa.) Hah! Talhari! Balauri!

Aurelia. Baga-te iute in culina si taci cá pescele! (Impinge pe Cret. in culina.)

Forfecariu. (Ese din odai'a sa in mana cu peleri'a lui Cret.) O peleria barbatésca!

Aurelia. (A parte.) E de nebunitu! (Tare.) E peleri'a ta cea vechia.

Forfecariu. Nu e dreptu, cà-ci m-i pré mica! (Calca peleri'a in picióre.) Me topescu de necasu!

Cretiulescu. (Pe pragulu usiei.) Peleri'a mea!

Forfecariu. De siguru e in culina pupaz'a mea baltiatá!

Cretiulescu. (Ese incetu din culina cu ciobótele in mana, si se ascunde dupa unu bratiariu de langa usi'a din fundu.) Vai!

Aurelia. (Opresce calea lui Forf.) Te con-juru!

Forfecariu. Locu! socía fatiarnica! (Merge in culina.)

Aurelia. (Catra Cret.) Fugi, pana ai tempu! (Deschide usi'a ce conduce afara.)

Cretiulescu. Gracia tatalui din ceriu! (Esin-du i scapa o ciobóta din mana.)

Forfecariu. (Ese din culina.) Nu e nici in culina nestemperatulu! (Obsérva ciobót'a lui Cret. si o aredica c'unu bastonu.) O ciobóta!

Aurelia. (A parte.) Grozavu!

Forfecariu. (Merge la feréstá.) Unde te afli satana? (Sparge ferést'a, apoi deschide dula-pulu.) E golu! (Deschide usi'a ce conduce afara. La draci! ací trebue sè fia.

Aurelia. (A parte.) Ceriule!

Forfecariu. Totu-si nu, cà-ci eu am venitu pe ací si n'am datu de elu. (Merge la cuptoriu.) Placa esí afara, Don Juan!

Aurelia. (A parte.) Unu adevératu tigru!

Forfecariu. Mi-vine sè iéu lumea in capu, candu nu gasescu pe potlogariulu meu, ci nu-mai dóue bastóne si o ciobóta, apoi inca si o

peleria! (Baga peleri'a! in ciobóta.) Ér tu infidela ce dici la ast'a?

Aurelia. Trebue sè tacu, cà-ci insedar bati tóc'a la urechile surdului.

Forfecariu. Bine! Acuma urméza resbunarea mea gróznica contra pecatosiloru.

Aurelia. (A parte.) E lipsitu!

Forfecariu. Si déca voiescu a fi resbunatu nu mi-remane alt'a, decátu sè me ducu cu bastóne, peleria si ciobóta la matusi'a ta.

Aurelia. Si eu te insotiescu cá sè dau des-luciri matusiei mele.

Forfecariu. (A parte.) Brr! mai ast'a mi-a lipsitu inca! (Tare.) Tu ai sè remani singura a casa cá o turturica, si apoi mane pana in zori te tramitu in claustru, unde ti-petreci dilele cu postu si rogatiune!

Aurelia. Nu me voiu duce in claustru!

Forfecariu. Fà ce ti-place, inse de resbunarea mea nu vei scapá! (Ese prin usi'a din fundu, si apoi ér o inchide dupa sine.)

Aurelia. (Singura.) Poftimu! viétia-i ast'a? .. Mai bine sè fiu remasu féta mare pana la alu meu mormentu!

SCEN'A XVII.

Aurelia si Cretiulescu.

Cretiulescu. (Si-scóte capulu cu timiditate. S'a dusu draculu impelitiatu?)

Aurelia. Da, inse ce me conturbi in pacea mea?

Cretiulescu. (Intra pe scena numai cu o ciobóta.) Asiu voi sè me scapu din cuibulu iadului, inse cum?

Aurelia. E dreptu! Furiosulu a inchisu usiele, cà-ci voiesce sè si resbune crudu contra nóstra!

Cretiulescu. (Tremura.) Vai de ósele mele!

Aurelia. Dta esti morbosu?

Cretiulescu. Crede-me, candu ti-spunu cà nu me mai tienu piciórele! (Se pune pe unu scaunu.)

Aurelia. Curagiu!

Cretiulescu. (Saruta manile Aureliei.) Multiamita de mangaierea alinatória! — Inse tempulu trece si eu am trebuintia de bastóne, peleria, ciobóta, cá sè me potu duce la veduv'a mea, care de siguru a sositu de la Mehadia.

Aurelia. Nu se póte, cà-ci barbatulu meu ne-a inchisu, si a plecatu la caletoria!

Cretiulescu. A caletoritu! Asié dara sum silitu a remané aici? (A parte.) Ast'a mi-place, numai de n'ar vení tigrulu a casa!

Aurelia. Trebue gasita unu mijlocu, prin care sè scapi din ghiarele tigrului turbatu.

Cretiulescu. Déca voiescu sè me insoru cu veduv'a mea nu mi-remane alt'a, decâtu sè esu pe ferésta afara.

Aurelia. Ce idea minunata!

Cretiulescu. (Deschide ferést'a.) Brr! e pré susu, mi-potu frange tóte ósele pana ajungu la veduv'a mea!

Aurelia. Nu avé frica! Duhulu santu se va coborí preste Dta si te va mantuí de tóte relele!

Cretiulescu. De ar fi adi rusaliile!

Aurelia. Inse barbatulu meu —

Cretiulescu. (Striga.) Hah!

Aurelia. La naib'a! ce te-a lovitú?

Cretiulescu. Mfi de sócre cu perulu rosiu! Am uitatu se dejunu, si acum me persecuta fómea.

Aurelia. Nu fà sfara in tíera! Éta unu paharu de vinu rosiu din Versietiu. (I dà vinu.)

Cretiulescu. Cã buna mai esti!

Aurelia. Taci si stórcce paharulu pana in fundu!

Cretiulescu. Multiamita! (Se audu tropote la usi'a din fundu.)

Aurelia. Ceriule! suntemu perduti!

Cretiulescu. (Sare in susu.) Vine draculu dupa mine!

SCEN'A XVIII.

Cei de susu si *Marióra.*

(Care intra prin fundu.)

Aurelia si *Cretiulescu.* *Marióra!*

Marióra. (Vediendu pe Cret) Ce vedu? junele spitieriu singuru cu dn'a!

Aurelia. Pamfilu ne-a inchisu.

Marióra. Inchisu! (A parte.) Omulu acel'a nu-i botezatu cu ap'a tóta, candu si-lasa soci'a in sém'a unui spitieriu! (Tare.) Unu servitoriu a adusu aceste dóue epistóle si chei'a de la usi'a din fundu. (Dã epistólele.)

Aurelia. (Ié o epistóla.) Hah! scrisórea barbatului meu!

Cretiulescu. (Ié cealalta epistóla.) Hah! scrisórea veduvei mèle!

Aurelia. (Cetesce.) „Am frantu tóte mobilele din odai'a amoresului teu, si pentru aceea-su pusu sub paza. — De me iubesci, atunci grabesce si me mantuesce din foculu vecinicu, séu mi-dau sufletulu intre mari doreri.“

Marióra. Lucru ciudatu!

Cretiulescu. (Cetesce.) „Nerusinatule! M'ai insielatu crudu, si de aceea nu mi-trebuieci de barbatu; inse totu-si te acceptu cu mare doru cá sè-ti scotu ochii din capu pentru misieli'a ta.“

Aurelia. Remana numai subpaza, dóra si-va capetá odata minte!

Cretiulescu. Mai bine dau dracului banii, decâtu sè me insoru cu o strigóia, care voiesce a mi-scóte ochii!

Aurelia. Me ducu la matusi'a mea!

Cretiulescu. Si eu te insotiescu!

Aurelia. Cá sè scapi de veduv'a Dta!

Cretiulescu. Inse cum voiu caletorí fara peleria si ciobóte?

Aurelia. Mergi numai in odai'a barbatului meu si vei gasí cele necesarie!

Cretiulescu. Peleria pentru peleria! Ciobóte pentru ciobóte!

Marióra. Ér eu me ducu dupa o trasura. (Ese.)

Aurelia. Me ducu sè me castigu de drumu. (Merge in chili'a sa.)

Cretiulescu. Lucrulu incepe a fi interesantu si de totu romanticu! (Merge in odai'a lui Forfecariu.)

SCEN'A XIX.

Forfecariu.

Cum am promisú 50 de galbeni pentru desdaunare indata me lasara pe picioru liberu! Brr! asié rusine de candu-su n'am patítu! (Catra publicu.) Vedeti dloru, la ce aduce afectulu amorului pe omu?! Mai bine fara sociá, decâtu a fi petrecutu cu rusine la cas'a orasiului! . . . O! Aurelia! Aurelia! Óre ce face infidel'a? . . . (Ciulesce la usi'a Aureliei.) Ce sgotu audu? . . . Nu cum-va se gatesce de caletoria? Vai indata me trantescu de pamentu! (Se aude in odai'a lui Forf. cadiendu unu scaunu.) Talhari! balauri in odai'a mea! (Privesce prin gaur'a chiei) Ceriule! junele spitieriu imbraca ciobótele mele! Hah! . . . Voiesce a mi-rapí pe scump'a mea sociá si s'o duca la marginea lunei, unde sè traiésca cu ea in fericire! (Se ascunde in dulapu.) Aici voiu scí tóte!

SCEN'A XX.

Forfecariu, Cretiulescu si *Aurelia.*

Cretiulescu. (Vine din odai'a lui Forf. imbracatu in ciobóte de totu mari pentru elu.) La unu Ddieu neci nu potú amblá de ciobótele aceste!

Aurelia. (Vine din odai'a sa in mana cu peleri'a.) Gracia Domnului! Dar scí ce, dle? Dta nu me insotí, cá-ci barbatulu s'ar superá fórté, si ast'a mie nu mi-place!

Forfecariu. (A parte.) Ce audu?

Cretiulescu. Ai dreptu dna.

Forfecariu. (A parte.) Angerulu meu!

Aurelia. Nu te mania, dle, cã barbatulu meu ti-a arsu bastonele, cã-ci n'a sciutu ce face in furi'a sa.

Cretiulescu. Bine! dar te rogu primesce-me in caletoria numai cã aperatoriulu Dtale, cã-ci scii bine la cãte neplaceri este espusa o femeia singura!

Aurelia. E dreptu!

Forfecariu. (A parte.) Minunatu vorbesce cretiulu meu!

Cretiulescu. Primesce propunerea mea pentru binele barbatului Dtale.

Aurelia. Astu-felu o primescu.

Forfecariu. (A parte.) La draci! nu mai potu rabdá! (Ese din dulapu.)

Aurelia. Vai de capulu meu!

Cretiulescu. Tigru bengalicu!

Forfecariu. N'aveti frica dragiloru mei, cã-ci sciu tôte, prin urmare si aceea cã n'am avutu dreptu a ve prigoni! Veniti in bratiile mele, voi angeri adeverati!

Aurelia. (Se arunca in bratiile lui Forf.) Angerasiulu meu!

Cretiulescu. Dar eu ce sè facu cu veduv'a mea?

Forfecariu. Grige'a mea dle Adonisu Cretiulescu! Pana in postu vei face nunta cum n'a fostu.

Cretiulescu. Santulu duhu sè fia preste Dta!

Forfecariu. De adi nainte esti óspele meu de tôte dilele.

Aurelia. Inse neplacerile —

Forfecariu. N'avé grige! (Incetú catra Cret.) Dta esti provocatu a mi-spune candu se apropia tempulu neplaceriloru.

Cretiulescu. Bucurosu! (A parte.) Dne ajuta cã scapai in pace!

Aurelia. (Catra Forf.) Te rogu scumpulu meu a mi-promite, cã te vei lasá pentru vecia de jalusi'a ta afurisita?

Forfecariu. Fia voi'a ta!

Aurelia. (Amenintiandu cu degetulu.) Pas-tréza-ti inse promisiunea, si nu fi mai multu —

Forfecariu si *Cretiulescu.* Unu tigrú bengalu!

(Cortin'a cade.)

Lazaru P. Petrinu.

Messia.

(Fine.)

v.

Resultatulu istoriei fatia de Isusu.

Reprivindu istori'a aflãmu cã Jud'a s'a despartitu de Israilu, sub regele Solomon la an. 974. ant. Cr. cã Israilulu s'a sustienutu 254. de ani, pana la 720 erã Juda 386 de ani pana la 588. ant. Cr. Din aceste timpuri Juda 461 de ani, pana la 167. ant. Cr. era Israilulu si multu au fostu sub jugu strainu. De la 167. ant. Cr. pana 37. ant. Cr. s'a redicatu pe tronulu Palestinei. (Judea, Samari'a, Galilea, Perãea) dinasti'a Makkabãiloru sèu Asmonãiloru, era de la 37. ant. Cr. — 70. d. Cr. cas'a Herodiloru sèu Antipatiloru.

Isusu s'a disu din famili'a lui Davidu — dar genealogi'a familiei nu se pôte constata istorice nici de la 974—588, candu a fostu familia pe tron, cu atãt'a mai putienu de la 588 pana la Isus, adeca, cã aprópe siese seculi s'a purtatu hronologia despre o familia caduãta din tron, si respita de seculi. Profetiele vechie, si asertiunile nóue pentru famili'a lui Davidu fatia cu Isus ar fi avutu intiesu si conescu numai atunci, deca Isusu, fatia de Romani, subjugatorii evreilor ar fi voitu sè restaureze regatulu lui Davidu; dar acésta nu a voitu nici a fostu trebuintia, pentru cã pe timpulu seu domniã dinasti'a Herodiloru, de si nu erã peste toti evreii, si independinta de Rom'a, de altminte profetiele vechie pentru regatu lumescu s'au implinitu la an. 167. ant. Cr. candu s'a redicatu cas'a Makkabãiloru pe tronulu Judeei. Deci a remasu si in Isusu sè se implinesca profetiele despre unsulu Messia, carele difereza de regele lumescu, despre acel'a carele s'a zemislitu din binevestirea Archangelului Gavrilu, despre acela, carele s'a numitu fiulu lui Ddieu. Pentru acésta, evreii erau revoltati chiar in contra divinitãtii lui Cristosu si preotii si invetiãtii l'au persecutatu, pentru cã ei astep-tau rege evreescu tare, carele sè-i scape de jugulu Romãniloru⁵⁸⁾.

Isusu in chiamarea sa Messiana a fostu reformatorulu religiunii vechie.

Isusu cu multe ocațiuni strica datinele si ritulu legii lui Moise, — si astfelu constituti'a religiunii mosaice si-a aflatu perirea in biseric'a fundata de Isusu si spre scopulu acest'a

⁵⁸⁾ Voltaire Dict. Phil. p. 36. Prier's Univ. Lex. Brockhaus Conv. Lex.

nu si a tramisu apostolii si pe invetiacei nu numai intre evrei, ci in tóta lumea. ⁵⁹⁾

Isusu a prevediutu, că sè voru sculá altii in contra tendintiei si invetiaturei lui, si pe acestia i dechiara de Cristosi, séu Messii mincinosi.

Si respundiendu Isusu a dîsu loru: Cautati sè nu ve amagésca cine-va pe voi, că multi voru vení intru numele meu dicëndu: „Eu sum Cristosu“, si pe multi voru insielá, si veti audí resboie etc. ⁶⁰⁾. Atunci de va dice vóue cine-va: Éta aici Cristosu, séu acolo, sè nu credeti, că ci se voru sculá Cristosi mincinosi. ⁶¹⁾ Că multi voru vení intru numele meu, dicëndu, că eu sum, si pe multi voru insielá. ⁶²⁾

Inca pe timpulu apostoliloru, s'au si aretatu unii, asiá Theida ⁶³⁾ Juda Galileanulu ⁶⁴⁾ si Simon vragitoriulu. ⁶⁵⁾

VI.

Resultatalu istoricu fatia de evrei séu Monarchi'a universalá evreica.

Isus nu si-a facutu partida politica, cá sè ocupe tronulu lumescu ⁶⁶⁾ si partea cea mai mare de judei remanendu ortodocsi in testamentulu vechiu, au acceptatu pe unu Messia si mai departe, cá sè restaureze stapanirea judeiloru, si sè-i scape de jugulu romaniloru. ⁶⁷⁾

⁵⁹⁾ Mat. c. 24 s. 2. Ionu c. 4 s. 21 etc. Mat. c. 8 s. 11 c. 28 s. 19. Luca c. 10 s. 1. Straus I p. 556. Die Rügen sofort gegen Pharisäer und Schriftgelehrte, sowie die Tempelreinigung deuteten vielmehr auf einen Religions- und Sittenreformer, als auf einen Herrscher hin. Rotteck III 125. Moses Gesetz war allmählig veraltet.

⁶⁰⁾ Mat. c. 24 s. 4.

⁶¹⁾ Mat. I. c. Marcu c. 13 21.

⁶²⁾ Marc. c. 13 s. 6. Luca c. 21 s. 8. Asemene vorbesce si despre profeti mincinosi. Mat. c. 7 s. 15. c. 24 s. 11 etc.

⁶³⁾ Faptele Apost. c. 7 s. 34.

⁶⁴⁾ Acolo s. 37.

⁶⁵⁾ Acolo c. 8 s. 9.

⁶⁶⁾ Straus I p. 552. Nirgends findet sich jedoch in unsern evangelischen Darstellungen eine Spur, dass Jesus politisch Partei zu machen gesucht hatte.

⁶⁷⁾ Straus I p. 549. Da die Messias-Idee unter den Juden aus potitisch-religiösem Boden erwachsen, ihre weitere Ausbildung vorzüglich durch das politische Unglück der Zeiten befördert worden war, und auch zu Jesu Zeit erwartet wurde, dass der Messias das jüdische Volk vom Drucke der Römer befreien werde. Rotteck III. 126. Das Volk an irdischen Interessen hängend, begehrte einen zeitlichen Messias, welcher David's Thron in vermehrtem Glanze wieder herstellen

Acésta tendintia o dovedescu nu numai scrietorii pagani de pe acelu timpu, ci asiá s'a cuprinsu si din partea celoru mai tardii pentru că mai in toti seculii dupa Cristosu, s'au resculatu judeii ca sè-si intemeieze imperatta lumésca.

S'a latitu in orientulu intregu parerea vechia si constanta, că asiá e scrisu că pe acelu timpu inceputurile lucruriloru mari, au sè purcéda din Judea. ⁶⁸⁾

In asemene intielesu scríe si Tacitu ⁶⁹⁾ dar scrietorii mai tardii pe bas'a istoriei posterióre de mai multi seculi, au caracterisatu pe judeii din timpulu lui Cristosu in modulu urmatoriu.

In Judea, poporulu si invetiatii, si insi-si principii sei, acceptau unu monarchu, unu cuceritoriu, carele prin rapiditatea cuceririloru sale, trebuia cá sè subjuge tóta lumea. ⁷⁰⁾ Si in totu orientulu erá latíta parerea, că din Judea se va incepe o monarchia universalá. ⁷¹⁾

Deci spre scopulu acest'a, judeii au facutu mai multe revolutiuni si in capulu loru a statu câte unu Messia, in intielesulu loru nationalu-politicu.

In secululu alu doile sub imperatulu Adrianu la an. 133 s'a aretatu unu Messia mincinosu Barchohebas (Barkochab = fiulu stelei), carele in fruntea unei armate revolutiunare a cercatu restaurarea regatului judeiloru, dar Adrianu a tramisu a supra lui pe Iuliu Severu, carele l'a prinsu in Bither, si l'a omoritu. La an. 434 s'a aretatu Moise pe insul'a Candia, cá si Messia si mantuatoriulu evreiloru. La an. 530 s'a ivitu cá Messia, Iulianu in Palestina, s'a prevestitu pe sine de cuceritoriu mare, carele in fruntea natiunii sale judeice va

und die Juden über alle Nationen der Erde erhöhen sollte. Déca ar fi simtitu Pilatu că Isus are tendintia politica nu ar fi disu, că e nevinovatu — din partea sa.

⁶⁸⁾ Sveton in viéti'a lui Vespasianu cap. 4. Percrebuerat oriente toto Vetus et constans Opinio, esse in fatis ut eo tempore Judaea profecti rerum potirentur.

⁶⁹⁾ Tacitu Histor. Lib. V. cap. 13. Pluribus persuasio inerat, antiquis sacerdotum literis contineri, eo ipso tempore fore ut valesceret oriens, profetique Judaea rerum poterentur.

⁷⁰⁾ Voltaire Dict. Plul. p. 39. Dans la Judée le peuple et ses docteurs, ses princes meme, attendaient un monarque, un conquérant, qui par la rapidité de ses conquêts devait s'assujettir tout le monde.

⁷¹⁾ Dr. Augusti. Die Feste der alten Christen I. p. 111. Dass sich die Meinung eine Universal-Monarchie werde von Judäa ausgehen, im ganzen Oriente verbreitet habe.

prepadí totu poporulú crestinu, si jidovii sedusi de elu au macelatu multi erezini pana ce imperatulú Justinianu a potutu tramite armata a supra lui cá sè-lu devinga si prindien-du-lu l'a ucisu.

Ba Messia de acestia s'au aretatu si in seculii vîitori, in secululu XII-le in Francia fura mai multi Messia, si toti spendiurati. ⁷²⁾ In secululu XIII-le in Arabia, Persia, Ispania si Moravia s'au aretatu 7 Messia. In secululu XVII la an. 1666 s'a aretatu Sabatei Levi din Alep, numindu-se pe sine regele regiloru, si pe fratele seu regele Judeei, dar Levi fiindu inchisu de turci s'a facutu musulmanu cá sè-si scape viéti'a. ⁷³⁾

Astu-felu Isusu cá si Messia e reformatoriulu religiunii lui Moise, e invetiatoriulu iubirii de ómeni, a dreptátii si moralului, e imblanditoriulu si nu resculatoriulu popóreloru. ⁷⁴⁾

At. M. Marienescu.

B r o d a r i ' a .

Déca dantel'a este de inventiune moderna, originea brodariei se perde in nóptea timpuriloru.

„Si tu vei face, dice Moise, pavilionulu din 10 bucàti de inu finu resucitu, de iacintu, de stacojiu si de carmadiu, si le vei face semenate cu herubini alesu lucrati.“

Omer in Iliada ne aréta pe Elena tiesandu o pandia mare de purpura, in care depingea cu aculu numerósele lupte a Troianiloru cu Grecii valorosi.

Virgiliu si Pliniu celu betranu atribuescu inventarea brodariei Frigianiloru, si Ovidiu Lidianiloru; cà-ci in fabul'a Minervei si a A-rachnei, nu e vorb'a, dupa cum s'a crediutu, de dantela, ci de brodaría.

Dreptu proba éta pasagiulu urmatoru: Sub degetele lorú aurulu flexibilu se amesteca

⁷²⁾ Rabinulu Salomon Raschi, cu inceputulu seculului XII-le dise cá Messia, s'a nascutu in diu'a resipirii Jerusalimului (prin Titu) ce are intielesu, cá ca-diendu Judea, are trebuintia de unulu sè o redice.

⁷³⁾ Rabinutu Kinicha a disu, cá Messia e celu ce a scosu pe cretini din Judea. A intielesu pe sultanulu Selahedin la an. 1171—1195 carele a resturnatu tronulu din Jerusalimu. Acest'a a ajunsu Messia cá si in testamentulu vechiu Cyrus. Vedi nota 6.

⁷⁴⁾ Pierer's Univ. Lex. Brockhaus Conv. Lex. Rotteck's Allg. Geschichte III. 126. Voltaire Dict. Phil. p. 43 la cuventulu Messia.

ou lana, si pe pandia se desfasiura istorii imprumutate de la anticitate.

Citandu pe Tarcinu Priscu cá pe celu antáiú ce a aparutu in Roma cu o haina brodata cu auru.

Dionisiu din Alicarnas fixéza dat'a introducerii brodariei in Europa.

Intrebuintiarea ei se respandí repede in Grecia si in Italia, si luà chiaru o atare proportiune, in câtu o lege a lui Selenc nu permite intrebuintiarea ei de câtu curtesaneloru, si Alexandru Sever oprí de a se intrebuintiá mai multu de 6 uncie de auru in confectionarea veluriloru.

Aceste brodaríi de auru si argintu se fabricau in Asia-Mica si ajungeau câte odata pretiuri considerabile.

Nisee cuverturi de paturi pentru óspeti, brodate la Babilon, fura vendute in timpulú lui Caton cu 800 mfi sestertie, si cumperate mai tardiu de Nerone cu 4 milióne de sestertie, adeca 840 mfi fr.

Nu e cu putintia a se precisá epoc'a in care s'a introdusu intrebuintiarea brodariei.

Atila inse avea, se dice, brodatóre in campulu seu.

Dar mai cu séma din timpulú Cruciateloru s'a adusu din Orientu gustulu hainelorú de metase brodate cu auru si petre pretióse.

Venezia, care se puse a face comerciu cu ele, castigà cu ele cea mai mare parte in bogatiile ei. In evulu mediu damele mari si reginele chiar nu se injosiau, ca si Elena si Andromaca, de a brodá tieseturi cu cari faceau omagiú monastiriloru si bisericiloru.

Se scie cá faimós'a toaleta de Bayeux ce respresintá cucerirea Angeliéi de Gulielm cuceritorulu, fu brodata de regin'a Matilda si femeile sale.

Se conservà intr'o bisericu din Cracovia brodaríi magnifice atribuite reginei Edwidge.

In dilele nóstre intrebuintiarea brodariei de toaleta este fórte respandita.

Ea este in acela-si timpu o ocupatiune de salonu si o industrie in floritória.

Ea se imparte in brodaría alba séu de toaleta si in brodaría de coloru.

Fabricatiunea acestei din urma este mai restrinsa fiindu-cà nu se prea intrebuintéza.

Popórele orientale ce au inventat'o n'au parasit'o, daru produsele lorú se distingu mai cu séma prin bogati'a materieloru intrebuintiate de câtu prin delicateti'a lucrului.

V. C.

S A E O N U ?

Cum se facu casatoriele.

Grele timpuri amu ajunsu! Mai in tóte dilele cétimu vr'o sinucidere. Unele diuarie si-au si facutu o rubrica permanenta. Nenorocirile din di in di devinu mai inspaimantatórie, cà-ci pan'acuma numai barbatii se sinucideau dar acuma incepu si fetele a pune capetu vietii loru. Un'a se strapunge cu cutitulu, alt'a se spendiura, a trei'a bé fosforu. Te cuprinde gelea vediendu cum se prepadescu atâte fiintie gingasie.

Grozavu! Dar sè nu ne miràmu! Cum sè nu desepere bieteles fete, vediendu tinerii de acuma asiá cu greu a se insóra?! Ei nu pré sunt deprinsi a amblá pe caràrile amorului. Asiá de greu, asiá de incetu inventia dinsii rolulu unui Romeo, par cà unu pastoru ar deveni rege.

Unulu, d. e. Stanu, a trecut deja peste alu doile X., dar totu-si nici nu-i plesnesce prin minte sè-si caute o socia de viétia. Unchiulu seu inse atât'a i totu vorbesce, pana ce dinsulu se hotaresce cà sè fia inamoratatu.

Dar elu, cá toti tinerii, e fórte pretensivu. I este greu a-si alege persón'a de care sè se inamoreze. Nici un'a nu e potrivita pentru elu.

Un'a e saraca, alt'a nu e destulu de culta, a trei'a n'are nici pianu, a patr'a e cocheta, a cincea pré modesta, a siesea pré poetica, a sieptea pré mica, a opt'a pré nalta, a nou'a are nasu turtitu... si asiá mai departe. Tóte au unu defectu óre-care.

In urma apoi elu totu-si si-gasesce un'a — fara defecte. O vede intr'unu balu si se inamóra de ea. La prim'a ocaziune dinsulu astu-felu si-esprima simtiemintele: o privesce multu si de multe ori. Si fiinti'a incantatória intielege acestu hyeroglifu.

In diu'a urmatória apoi — cerendu a pastrá secretulu — elu spune amiciloru sei si ea amiciloru sale, cà s'a inamoratatu de cutare si cutare.

Acuma urméza stadiulu primu, amorulu linu. Acest'a duréza o jumetate de anu. Amendoi sciu cà sunt iubiti, numai atât'a mai lipsesce cà reciprocu sè-si descopere acestu secretu.

In sfirsitu tinerulu pune terminulu declaratiunii pe duminec'a viitória. Se duce la biserica. Acolo e si mandr'a lui.

Dupa esitulu din biserica elu o intréba, déca i este permis a o petrece pan' a casa?

— Oh! me rogu.

Ei pléca. Deja se afla in a trei'a strada, dar nici unulu n'a graitu inca nici unu cuventu.

In fine conversarea incepe:

— Asta-di e timpu frumosu.

— Da.

— Si eri a fostu timpu frumosu.

— Da.

— Mane dóra va fi ventu.

— Da.

In urma apoi tinernlu vediendu, cà conversarea nici decátu nu merge in directiunea oftata, spune cà elu ar vré sè dica ce-va.

— Ce? me rogu!

— Cà — da — ba!

— Apoi?

— Déca dta ai sci.

— Ce?

— Acea.

— Dar ce?

— Apoi — acea cà eu — sum inamoratatu.

De pe anim'a junelui cade o pétra mare. Fét'a se mira.

— Inamoratatu? Óre de cine? Spune-mi! Eu voiu fi mijlocitória intre dvóstre.

— Ahhh! sarutu manile, eu o cunosc.

— Asiá, cine-i dara?

— Ghicesce dta!

Fét'a incepe a ghici. Ea insira tóte fetele din giurulu acel'a, inse nici una nu e alés'a tinerului. Atunce apoi ea dice, cà nu cunósce altele.

— Cum sè nu cunosci? — gângavesce tinerulu, — mai este un'a pe care n'ai amintitu-o.

— Dóra nu — eu?

Tinerulu suspina, apoi incepe astu-felu, precum nu de multu a cetitu intr'unu romanu fantasticu:

— Ba dta esti aceea! Idealulu visuriloru mele, dieiti'a animei mele, pe care o iubescu cu totu foculu din primulu momentu in care te-am vediutu. Ce? te iubescu? nu oh! nu, te adoru! Dta esti sórele, eu mic'a fióre, careia sórele i dà viétia. Vedi cum vescediescu! (Nu se pré vede.) Cum me mistuesce flacar'a ce arde in mine! Oh! te rogu, aibi mila de mine, fà-me celu mai fericitu intre muritori! Oh! spune-mi, cà me iubesci, si eu voiu fi fericitu.

Din o mia de casuri in 999 apoi fét'a respunde asiá:

— Declaratiunea dtale m'a suprinsu, cà-ci nici n'am visatu de ea. Credu cà vei recunósce, cà am trebuintia de câte-va dile spre a me gándi.

Tinerulu i concede terminulu cerutu. Trecèndu acel'a, fét'a dice „da“, precum i-ar fi potutu respunde atunce indata, inse etichet'a opresce asiá ce-va.

Declaratiunea facuta, urméza stadiulu alu doile amorulu tainicu. Acest'a duréza jumetate de anu. Tot,i ómenii lu-scíu, dar totu-si e secretu.

Romeo ambla in visita la Julia.

Tat'a si mam'a suridu incetu, dar nu graiescu nimica; ei nu scíu nimica, pentru cà inca e secretu.

Sórtea capriciósa asiá decide, cà tocmai candu Stanu se afla in visita tat'a trebue sè mérga la tribunalu, — éra mam'a are lucru prin culina. Parechi'a de porumbei remane singura. Si-potu petrece dupa placulu loru.

Intr'aceea éra-si trece o jumetate de anu. A sositu timpulu a trece in stadiulu alu treile.

Mam'a intr'o di chiar atunce intra in odaia, candu Stanu furà o sarutare ardinte de pe buzele amantei sale-Mam'a se ingrozesc, si si-esprima mirarea.

Stanu se afla in confusiunea cea mai mare. In sfr situ apoi dice:

— Vedi, dómna, cà noi ne iubimu. Numai binecuventarea dtale ni mai lipsesce. Binecuenta-ne!

Ea si-esprima mirarea, cà n'a observatu nimica. Díns'a apróba amorulu loru. Inse nu scíe ce va dice barbatulu ei.

Deci i svatuesce lui Stanu sè pasiésca seriosu.

Stanu se róga de unchiulu seu sè-i fia graitoriu si cumetru. Unchiulu primesce cu bucuria si nu capeta — corfa.

Urméza logodirea, ast'a duréza o jumetate de anu, apoi in carnavalu urméza cununí'a.

Asiá de incetu se facu la noi casatoriele!

Eu n'am facutu asiá.

Figaro.

B o m b ó n e.

Numai iu America e cu putintia...

Primulu numeru alu unui diariu americanu publica unu articulu cu urmatóri'a subsemnare: „Unu *vechiu* abonantu.“

Unu oficiu francesu de marina, intr'o caletoria a sa la China, fu invitatu la mésa de unu mandarinu. La mésa nici unu felu de conversatiune nu se potè stabili intre dinsii, cà-ci nici oficiu nu scia chinezesce nici mandarinulu frantiuzesce. In fine se aduse o friptura preparata chinezesce, pe care oficiu o gasi fórte gustósa, si vrèndu sè-si arete multumirea sa aprobà cu capulu; crediendu totu de odata cà e de mielu imità glasulu acestui animalu dicèndu:

— Behee, Behee!

Mandarinulu dede din capu, negandu prin acésta cà erà de mielu si respunde:

— Ham, Ham!

1 O dómna intrebà pe unu studentu:

— Care este faptulu militaru ce admirati mai multu?

— Rapirea Sabelorulu! — respunde dinsulu cu entusiasmu.

CE E NOU?

Donnulu Ramaniloru se va duce in vér'a acésta la Belgradu, cá sè intórca visit'a facuta de principe Milanu in anulu trecut.

Caletori'a imperatului prin Galiti'a si Bucovina va durá destulu de lunga, cà-ci — precum se scrie din Viena — monarculu voiesce sè se oprésca in mai multe orasie ale Galitiei, si a nume la Cracovia, Tarnov, Przemysl si Lemberg. In orasiulu primu va petrece dóue dile, éra in acestu diu urma patru.

Camer'a Ungariei se va incheiá la finea lui maiu, cà-ci propunerile guvernului voru dá camerei lucru pe o luna de dile. Apoi si cas'a magnatiloru se pregatesce la lungi desbateri a supra legii bugetarie. Imperatulu va petrece in 11 si 12 maiu la Fiume, acolo va primi pe ministrulu presiedinte ungurescu si va sanctioná legile nóue. La 13 maiu Maj. Sa va sosi la Viena.

Comiti supremi noi. G. Pogány fu numitu comite supremu in comitatulu Hunedórei, Ludovicu Mikolezy — alu Solnocului de mijlocu si alu Crasnei, Gavrilu Bethlen — alu Cetátii-de-balta si alu Albei de susu, Carolu Zeyk — alu Albei de josu, Franciscu Domahidy — alu Satmarului, br. Desideriu Bánfy —

alu Solnocului din laintru si capitanu supremu alu Chiorului, cont. Colomanu Eszterházy — alu Clusiuului.

Ex-Imperatésa Eugenia vre sè se marite éra-si. Din Paris se scrie urmatóri'a seire sensatiunala: Fam'a, pentru care nime nu póte garantá, voiesce sè scia, cà ex-imperatés'a Eugenia se va maritá dupa unu lordu englesu. Se dice, cà acel'a e unu omu fórte bogatu.

Unu recrutu tetovatu. Intre recrutii inrolati in anulu acést'a la Dresda se afla si unu — tetovatu. Pe bratiile lui se vedu urmatóriele figure: O Vinere, unu capu de negru, unu capu de mórte, Napoleon I; ér pe peptu diariulu umoristicu Kladderadats si de desubtu persónele convorbitórie din acelu diariu Müller si Schulze. Tóte aceste figure sunt negrite cu tusiu si colorate cu zinober si colóre vènetu. Tinerulu recrutu e naltu, frumosu si de profesiune barbieru. Elu fu inrolatu la Ulani.

Dómna George Sand, renumit'a romanciera francesa, a fostu dilele trecute in pericolu de mórte, cà-ci a lovit-o ventulu. Dar s'a insanetosiatu iute, si acuma scrie o drama nóua „Mont-Reveche“ pentru teatrulu Odeon din Paris.

Omeni cu paciintia. O parthia de siacu, care s'a inceputu la 1859 de unu siachistu din Pforzheim, Baden, si de altulu in New-York, dupa siese-spre-diece ani, fu terminata dilele trecute invingèndu celu din New-York. — Trasurile s'au facutu prin epistole.

Draculu in vaca. Din Kanizsa se scrie, cà vac'a unui unguru de acolo a iziditu. Elu indata a disu, draculu a intratu in ea, cà-ci o baba betrana din vecini a vrágitu-o. Poporulu a si crediutu acést'a, si numai decátu betran'a fu asiá de tare batuta, încátu a trei'a dí mori.

Regele si regina Svediei voru întreprinde in vér'a acést'a o caletoria mai lunga. La 27 maiu ei voru sosi la Berlin, unde voru petrece pana la 31 maiu.

Gemeni. O plugaritia din K. Maros a nascutu gemeni, unu fiu si o féta. Ast'a inca nu e vr'o raritate, ceea ce inse suprinde pe toti, este, cà unu ochiu atátu alu fiului, câtu si alu fetei e vènetu, celalaltu negru. De siguru s'au — schimbatu.

Si la mórte in unire! Unu casu fórte tragicu avù locu in septeman'a trecuta la Viena. Locotenintele Iuliu Kreutzer si Carolina Suchanek se iubiau. Parintii fetei inse nu se invoira, astu-felu tinerii nu avura sperantia sè se póta casatori. E bine, déca in viétia nu, se voru intruni dupa mórte. Se inchisera in odai'a lui Kreutzer si amendoi luara in mana câte unu pistolu bine implutu. Apoi se imbratisiara si se sarutara ferbinte. Dóue impuscature si parechi'a inamorata incetá d'a mai traí. Acuma ei sunt fericiiti.

Unu parinte crudu. Unu locuitoru din Iglau, in Ungaria, Riesenfeld, dupa ce i-a moritu soci'a, a voitu sè-si iee de muiera o veduva. Acést'a inse a refusatu d'a se maritá dupa dinsulu, din cauza cà elu avea doi prunci. Lui Riesenfeld i plesni prin minte o idea grósnica. Se duse a casa si nóptea si-omori ambii copii.

O vrágitóre pacalita. In strad'a crucei mari in Budapesta este o vrágitóre, la care ambla multi, cari credu bazaconiile ei. Dilele trecute se infatisia la ea o dama acoperita cu velu desu, si platindu-i tacs'a competentu, si-intinse man'a vrágitórei sè-i prorocésca viitorulu. Aceea sè uitá in palma si dice: „Copil'a mea, acusi te vei maritá si vei fi fericiita cu barbatulu.“ —

„Multiam, respunse dam'a, pecatu dara cà eu sum —“ Si dupa aceste cuvinte, aruncandu-si velulu, inaintea vragitórei aparù unu barbatu, cu mustetie si barba.

Care se crede in raiu. O féta rateciá dilele trecute pe stradele Budapestei. Dupu ea urmá o multime de copii, cari o batjocuriau. Unu domnu o intrebá: Cum te chiama? — Anna Meizeles. — Unde siedi? — In raiu. — Unde e raiulu? — Acolo unde ómenii nu sunt atátu de impertinenti, sè insulte pe santi. — Nefericit'a erá nebuna. Ide'a ei fixa erá, cà dins'a e santa.

Binecuvântare — multa. In diuariulu „Bauzener Nachrichten“ unu actoru de la teatrulu de acolo anuncia amiciloru si cunoscutiloru sei cu bucuria, cà soci'a sa a sies'a óra a nascutu gemeni.

O suprinde neplacuta. Unu negutiatoriu din Berlin si altulu din Breslau steteau in legaturi comerciale. Dar afara de aceste ei mai erau si amici intimi. Dorinti'a loru erá ca fiii loru sè se casatorésca la olalta. Celu din Berlin si-tramise fiulu la celu din Breslau de comptoaristu, mai multu inse ca sè se cunósca cu fét'a acestuia. Din epistolele fiului seu, elu acceptá rezultatulu celu mai bunu. Dar éta intr'o di primi urmatoriulu telegramu de la amicul seu din Breslau: „Fiulu teu a fugitu cu nevést'a mea.“ Tóte ilusiunile lui au disparutu la momentu.

Principele de Wales in India. Din Londra se scrie, cà principele de Wales vré sè caletorésca in tómn'a víitória, dimpreuna cu soci'a sa, la India. Dinsulu e celu d'antáiu principe de coróna alu Angliei, care ceretéza cea mai importanta colonía engleza.

Unu gixer. In teatrulu nemtiescu din Posionu nu de multu s'a jucat o opereta. Unu trimitiasiu din orchestru, avendu unu solo, a facutu unu gixer grozavu. In urmarea acestuia dinsulu intr'atát'a se rusina, încátu esí din teatru si — se spendiurá.

Ingropati de víi. Nesce baiesi au lucratu in lun'a trecuta in báiile de la Baia-mare in Ungaria. De odata o stanca s'a derimatu si pe trei insi i-au ingropatu de víi. Ceialalti numai decátu incepura a sapá, si dupa lucru de cincí dile si jumetate, reesira a gasí pe fratiu loru ingropati. Aceia traiau inca, dar au slabitu fórté. Ajutoriulu medicalu iute aplicatu inse in câte-va dile i-a insanetosiatu de totu.

Delila barbatescu. A trecutu multu timpu, de candu Delila a taiatu perulu lui Samsonu, si fapt'a ei n'a fostu resbunata pana'n diu'a de adi. Dar éta la Passau s'a gasitu unu omu, carele a facutu si acést'a. Nóptea, pe candu soci'a lui dormiá, elu i-a taiatu bucl'a si a vendutu-o unui frisoru, si si-a cumperatu rachiú spre a-si udá gátlegiulu.

Caletoria pedestru in giurulu pamentului. Diuariulu „Philadelphia Ledger“ scrie, cà cutare Grayson a plecatu la 3 aprilé de la cas'a municipalitáti din New-York si va incungiurá pedestru totu rotogolulu pamentului, ér la 23 nov. 1876 va sosi éra-si la locul de unde a plecatu. Calea lui lunga are o intindere de 19,220 mile englezesci, deci in fia-care di are sè mérga mai multu decátu 32 de mile. O mare parte a caletoriei sale trebue s'o faca pe apa cu vaporulu, dar elu nici acolo nu va siedé, ci se va totu preamblá, cá si acolo sè faca in fia-care di câte 32 de mile.

Gavrilu Dobosiu transportatu la Dobritinu, fu primitu la gara si pe strade de o multime de ómeni, cà-ei toti voiau sè védia pe vestitululu hotiu. Se dice, cà dinsulu va fi transportatu la Timisióra spre a-lu confrontá cu Onélca. In Giulia a mai fostu arestatu dilele

trecute unu complice alu lui Onélca, carele a cástigatu acestuia unu pasaportu pe numele seu George Szilágyi. Onélca néga de a fi vedíutu candva pe Szilágyi; cu tóte aceste se afirma, cà si dinsulu a fostu mai de multu unu membru activu alu bandeii lui Dobosiu, in timpulu din urma inse s'a multiamitu numai a usiorá planurile acestuia.

Katona Gábor, sociulu lui Dobosiu, transportatu din Budapesta la Dobritinu fu asemene primitu de unu publicu numerosu. Dinsulu are o talia imposanta nalta, barba mare, peru castaniu si ochi suri. Cu elu s'a mai adusu unu altu complice, prinsu asemene la Budapesta, Molnár István; apoi amant'a lui Dobosiu, Ioana Turcsányi, si amant'a lui Katona Gábor — Terezia Farkas. Amant'a lui Dobosiu e o veduva tinera, de 26 ani, de o frumsetia rara. Ea are nesce ochi mari si vénéti. Avea o rochia négra de jumetate metasa, inzestrata cu flori rosie brodate, si o jacheta de catifea. Pe capu avea o cârpa de metasa négra, trasa pe ochi. — Amant'a lui Katona e de 31 ani si numai de câte-va luni are cunoscintia cu amantulu ei. Ambele cantau pe tóta calea.

Cum s'a prinsu Katona Gábor. Inainte de vr'o 14 dile sosi din Budapesta o epistola la Hosszupályi, adresata sociei Katona Gábor. Epistol'a fu confiscata si desfacéndu-se, aceea contine cam aceste cuvinte: „Vinde-mi bund'a cu ori ce pretiu, macaru si eu 10 fl. cà-ci am trebuintia de bani.“ Apoi erá indicata adres'a, unde sè se tramita banii in Budapesta. De si epistol'a erá anonima, totu-si se deduse fórté naturalu, cà aceea fu tramisa de barbatulu adresatei. Pe bas'a acesteia se telegrafá la politi'a din Budapesta, care apoi a si executatu arestarea.

Dobosiu, ascultatu la Dobritinu, a marturisiru tóte. Nu asiá Onélca la Timisióra. Acest'a néga ori ce complicitate si dice cà nici nu cunósce pe Dobosiu.

Flamur'a lui Hymen.

Principele Amadeu de Broglie, alu doile fiu alu parintelui seu, dilele trecute s'a logoditu la Paris cu domnisióra Say, nepót'a ministrului de finantie francesu. Zestrea miresei e dóue-spre-diece milióne de franci si unu castelu pomposu. Ea e fórté frumósa, si a fostu multu admirata in societátile innalte. Elu a servitu cá soldatu in resbelulu din urma si a capetatu o rana grea. Cununi'a se va serbá in lun'a lui iunie.

Biserica si scóla.

Unu nebulu in amvonu. In catedral'a din Albury langa Guilford in duminec'a trecuta a avutu locu o scena fórté sgomotósa. Sub decursulu liturgiei, capitanulu Symes se urcá in amvonu si strigá de acolo, cà elu e tramisu de Dumnedieu sè vestésca credinciosiloru, cà Dumnedieulu adoratu acuma nu e celu adevratu, si in sfiirsitu se rogá sè-lu asculte, pentru cà elu va propoveduí adevrat'a religiune. Inse inainte de a poté elu face acést'a, mai multi alergara spre amvonu, sè aduca josu de acolo pe bietulu capitanu, care nebulise chiar in momintele acele. Dar elu scóse sabi'a si se aperá ca unu vitézu, ranindu pe mai multi. In scurtu in bisericu se facú scandalulu celu mai mare, unii fugira afara, damele lesinara, confusiunea erá generala. Intr'aceste servitorii bisericeii reesira a-lu desarmá si lu-transportara in cas'a nebuliloru.

Societati si institute.

✂ **O noua reuniune de invetiatori** s'a infintiatu dilele trecute in districtulu protopopescu de Leta-mare, in Ungaria. Acésta scire cu atátu este mai imbucuratória, cu cátu reuniunea de care vorbimu este prim'a in dieces'a Oradei-mari. Siedinti'a de constituire s'a tienutu la 29 aprile in Leta-mare, sub presiedinti'a ad hoc a Rds. D. protopopu si archidiaconu on. Nicolau Vulcanu, cantandu-se „Imperate cerescu!“ Apoi se cetera statutele intarite si se adusera conclusiunile necesarie alegéndu-se presiedinte Rds. D. Nicolau Vulcanu, notariu invetiatorulu Pavelu Vostinaru, si cassaru si bibliotecariu inv. I. Muresianu. S'a decisu cá si invetiatorii din districtele protopopesci invecinate sè fia invitati a face parte din acésta reuniune. Adunarea a proclamatu de membru onorariu pe redactorulu acestei foi. Prim'a adunare generala se va tiené totu in Leta-mare, la 23 sept. a. c.

✂ **O societate geografica** s'a infintiatu de curendu si la Bucuresci. Siedinti'a prima s'a tienutu la 28 martie. Membrii acestei Societati sunt: generalulu si ministrulu de resbelu Florescu, ministrulu lucràrilor publice Teodoru Rosetti, colonelulu Barotzi, dr. Davila, principele Alesandru Cantacuzino, medici: Felix si Marcovici, profesorii de la universitate: Petrescu, Bacaloglu, V. A. Urechia, directorulu posteloru si telegrafeloru George Lahovari, primariulu capitalei colonelulu Manu, directorulu in ministeriulu lucràrilor publice Falcoianu, publicistulu Cesaru Boliacu si capitani Brateanu si Capitaniu. Votându-se statutele, se compuse buronlu. Presiedinti'a se oferi Domnitoriului, carele a si primitu-o. Apoi Societatea se impartí in trei sectiuni si se alesera trei vice-presiedinti: Cantacuzinu pentru sectiunea etnologica, Bacaloglu pentru sectiunea geografiei fisece si Barotzi pentru sectiunea geografiei matematice. Capitaniu fu alesu secretariu generalu.

Literatura.

✂ **Carte de bucate.** La Brasiovu a aparutu: „Cea mai noua carte de bucate a bucatariei romane, franceze, germane si magiare, — cuprindendu recete a gasí in modulu celu mai potrivitv tóte bucatele de carne, pesce, sosuri, fripturi, salaturi, compoturi, prajituri si cofeturi, smantanuri, catarigiuri, esentie, siodouri, gelatine, inghiaturi si beuturi fórtu gustuóse. Conducere spre a ingrosiá ferbendu, uscandu, a ferbe in aburi si a tiné pómele próspete, spre a le conservá in tinichele si spre a le murá in otietu si vinu-arsu, atátu cátu si la manuirea paseriloru altoru fripturi la ori ce felu de mancare, — termini tehnici in bucataria, espicarea celoru 15 ilustratiuni pentru artea de transiatu, manuirea, taxamuirea de mésa si cuina, asiediarea mesei si serviciulu la mésa. Edata in folosulu económeloru romane de I. C. Hentiescu.“ Pretiulu ambeloru tomuri 3 fl. Se afla de vendiare la Frank si Dessnandt, librari editori in Brasiovu.

✂ **A esitu de sub presa** la Bucuresci apendice la colectiunea de „Legiurire Romaniaei“ de Ioanu M. Bujoreanu. In acestu Apendice (de 1244 pagine, formatu 8°, litere petitu in 2 colóne) sunt trecute 252 legiuri, cáte s'au mai promulgatu de la 1 janurie 1871 si pana la 1 janurie 1875, plus Praxila lui Ipsilant V. V. Asemenea s'a alaturatu la dinsulu (pe langa tabla legiuriloru pe spacii) si o alta Tabla generala alfabetica in

care sunt trecute Numai legiurire asta-di in vigóre din ambele volume si carii se potu gasí la mai multe litere spre o mai mare inlesnire a consultatorulu. Depositulu la libraria Socec, in Bucuresci. Pretiulu: 20 lei noi esemplarulu.

✂ **Revista contimporana** nr. 4 de la 1 aprile contine: 1) Legenda rondunicei de dlu V. Alesandri, (O reproducemu in nr. acest'a. Red.) 2) Martisioru, comedia intr'unu actu de dlu A. Tincu, 3) Oscar d'Alva, poesia tradusa de dlu Ciru Economu, 4) Despre partitele politice de dlu Gr. Peucescu si 5) Studiulu istoriei la Romani de dlu Aug. Demetrescu.

✂ **A esitu de sub presa** la Bucuresci: „Dictionarulu Academiei romane“, fascicululu XXIX, (tom. II, fasc. 12) elaboratu ca proiectu de dnii A. T. Laurianu si I. C. Massimu, cu colaboratiunea dloru Ios. Hodosiu si G. Baritiu.

✂ **Libraria Socec et Comp.** Bucuresci, calea Mosisioiei, nr. 7, anuncia aparitiunea primei serii a scrieriloru lui Vasile Alesandri „Teatru“, 4 volume 8°, formatu Charpantier, chartia velina, tipariu elegantu. De vendiare la tóte librariile din tíera pe pretiulu de 20 lei noi pentru 4 volume. Spre finea lunei maiu anulu curinte va aparé seri'a II „Poesii“ si la finea lunei oct. seri'a III „Prosa“ de dlu Vas. Alesandri, caroru serii voru urmá imediatu „Poesiele“ lui Dimitrie Bolinteanu.

Teatru.

✂ **Teatrulu Romanu**, din sal'a Bosell la Bucuresci la 15/27 aprilu, a trei'a di de Pasci, in beneficiulu dlui M. Ionescu, cu concursulu bine-voitoru alu dlui M. Millo, se represintá pies'a: „Bab'a Hirca“, opereta feerica-comica in dóue acte si unu tablou finalu, compusa de dlu M. Millo, musica de dlu A. Flechtenmacher. — Spectacululu se inchiaia cu dóue scene din pies'a: „Ceru cuventulu.“ I. Teatrulu de operele franceze, esecutatu de dr'a Ir. Poenaru. II. Café Chantant, esecutatu de dn'a Mina.

Salvini renumitulu tragedianu italianu jóca la Londra cu trup'a sa piesele lui Shakespeare cu unu succesu ne mai pomenitu. In o di a jocatu numai artistiloru teatrali, cari adunati din provincia au implutu totu teatrulu.

Offenbach a datu la finea lunei trecute in teatrulu „Gaité“ o represintatiune gratuita pentru toti culegatorii de litere din Paris. S'a jocatu operet'a „Geno-veva de Brabant.“

Musica.

Opera ungerésca din Budapesta are mare perdere, cá-ci renumitulu ei diriginte de orsiestru adusu acuma-su trei ani din München, Hans Richter, fu angaiatu la teatrulu de opera din Viena.

La Táborzky si Parsch in Budapesta a aparutu o polca-mazur pentru pianu, intitulata „Sympathie“, de Emerieu Egerer.

Pictura.

Imperatulu Japoniei. Mikado a cerutu pictorulu Ugolini de a-i face portretele in picióre a totoror suveraniloru Europei, precum si pe alu seu si a femeii sale. Suveranulu cugeta a-si orná cu ele resi-

denti'a sa de la Tokio. Déca aceste portrete voru fi reu-site, Mikado are intentiunea de a fundá o scóla de pic-tura italiana in Japonia.

Industria si comerciu.

La espositiunea din Philadelphia — precum afámñ — tíer'a unгурésca nu va fi represintata prin o comissiune a nume, cá si la espositiunea din Viena. — Caus'a e departarea, pentru care industri'a nóstra nici n'ar poté emulá cu tierile mai inaintate. Astu-felu ar fi de prisosu a face spese. Dóue articule totu-si se voru tramite: farina si vinu.

Tribunale.

Doi redactori au fostu arestati in lun'a trecuta preventivu pentru delictu de presa, in Roman'ia. — Unulu, dlu Macedonschi la Craiova, si altulu — dlu Mimi la Braila.

Unu procesu de o suta siepte ani s'a referatu in lun'a trecuta la tabl'a regésca din Pesta. Acestu procesu s'a inceputu inca la 15 sept. 1768 de catra Báthory István pentru recástigarea a 12 sate. Atunce procesulu fu perdutu. Inse la 15 sept. 1772 s'a renoitu. Tabl'a a ordonatu pertractare nóua.

D-sóra Hames se logodise la Londra cu tinerulu Williams, care peste cate-va dile isi-retrase parol'a, supt cuventu cá starea sanetátii, nu-i mai permitea sè se casatorésca. Logodnic'e a intentá procesu. Doctorii marturisescu inaintea juriului caus'a bine-cven-tata, si a-uume atacarea unui plumonu, pentru care tinerulu nu se mai póte casatori. Cu tóte aceste juratii nu tienura séma d'acéstá pedeca legitima si osandira pe tineru sè plátésca logodnic'e 5000 franci despagubire. Se díce cá condamnatulu a datu grabnica multiamire, nu-mai sè scape cu atatu.

Dómna C., care jocá rolurile de ingenuitate pe teatrulu Molière, la Paris, a datu in judecata pe directiune, pentru cá i-a anulatu contractulu angagementulu seu. Realisarea erá basata pe motivulu cá dn'a C. s'a pré ingrosiatu. Infátisindu-se procesulu, dn'a C. recunósce cá in adeveru se afla mai grasa, dar c'acéstá situatiune n'o impedecca acum d'a nu-si impliní insarcinarea; si afara d'acést'a, adange ea, contractulu seu nu spune, ca unu motivu de resiliarea angagementulu, motivulu invocatu de directiune. Partea adversa replica, cá dn'a C. a devenitu fisicaminte . . . imposibila, mai cu osebite in rolurile de ingenuitate, si cá publiculu ordinaru . . . si pudicu de la teatrulu Molière se plange c'acéstá artista continua d'a se urcá pe scena. Directiunea termina pledoari'a sa cerendu ca tribunallulu sè numésca esperti pentru a aprecíá déca aparinti'a fisica a dnei C. i mai permite sè mai apara in rolurile de ingenuitate. Sentinti'a tribunalului nu este inca cunoscuta, dar auditorulu a pufnitu de risu.

Feliurite.

Metodu nou d'a incassá datoríile. In Dubugue in statulu Jova muri unu tineru, carele remase datoriu in ospetari'a locala. Ospetariulu invitá pe parinti a plati datorí'a, aceia inse refusara. Atunce ospetariulu

se rogá de altu tineru sè-i sparie. Acest'a se imbracá intr' unu lepedeu (cersiavu) si aparú nóptea la parintii repausatului, si li spuse cá dinsulu e fiulu loru mortu si cá n'are pace in momentu pana ce nu-i voru plati datorí'a la ospetaria. In diminéti'a nrmatóri'a ospetariulu si-capetá bani.

Suvenirea mortiloru.

Elena Popa, fic'a dlui Georgiu Popa, amploiatu magistratualu la Timisióra, a moritu la 16 apr. in etate de 18 ani.

Timoteu Trium, unulu dintre cei mai cunoscuti diuaristi francesi, primu-colaboratoru la „Petit Journal“ a repausatu in septeman'a trecuta la Paris, in etate de 64 ani. Elu si-a cástigatu fórte multi bani, dar — fiindu unu risipitoriu, — totu-si a moritu in saracia.

Ghicitura de semne

de Iosifu Popu.

A Δ iai Δ o : \$ea a Δ ia - X u ? e
 \$o \$u ; e = o : \$a u - u : u X ; e - u ? e
 \$o \$u ; ei la X - i ; u Δ i ! : u ? o Δ u
 ; u : a - u = e : e ; u : a - u ? o : e
 ; a u - u ; a - \$e ; u : a o ! X o : e
 ; a u - u lu X) e : u X u ? i - u Δ u
 A X e ; Δ a - : : i.

Deslegarea ghiciturei de semne din nr. 13 :

Asiu dori in primavéra :
 Sè fiu zefrulu de séra,
 Sinu-ti sè-lu potu leganá.
 Séu pasarea poleita
 Pe campia inverdita
 Sè te potu totu incantá.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si domnisiórele: Harielia C. St. Nalbantof Julia Vancea n. Grama, Sofia Zveinu, Maria A. Gaetanu, Amalia Grama si Sofia si Marití Jonutiasiu.

Post'a Redactiunii.

Toplitia. Din doinele tramise vomu intrebuintiá cate-va. Tramite-ni si povesti, de cumva ai.

Gherla. Chiuiturele si satirele poporale de langa Some-siulu mare nu sunt bune.

X. Y. Le vomu primí cu bucuria dar totu-si se nu fia tare lungi pentru ca spaciulu nu ne iérta a publicá de aceste.

Versurile. Frumósá e natur'a, si Acuma scriu poesia, — nu se potu publicá.

Proprietariu, redactoru respunditoriu si editoriu : IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1875. Calea tieresi nr. 39.